

Zajedavci ali paraziti so organizmi, ki živijo v, na ali z nekim drugim organizmom, da lahko preživijo. Zajedavci, ki napadajo naše štirinožne prijatelje niso le nadloga, temveč lahko predstavljajo tudi veliko grožnjo njihovemu zdravju.

Bolhe

Bolhe zaradi svoje razširjenosti predstavljajo obsežen problem. Gre za najpogostejše zunanje parazite, ki jih najdemo na družnih živalih. Ugrizi bolh so srbeči, praskanje pa posledično vodi v poškodbe kože, vnetje in izgubo dlake. Veliko živali je preobčutljivih na bolhe in razvijejo alergijsko reakcijo.

Razvojni krog bolhe lahko traja od nekaj tednov do meseca, če so ugodne razmere, celo dlje. Bolha gre v tem času skozi 3 glavne faze:

- Odrasle bolhe skačejo po gostitelju (pes, mačka) in se v nekaj minutah začnejo prehranjevati z njegovo krvjo.
- V manj kot 48 urah, začnejo bolhe izlegati jajčeca, ki se širijo tudi v okolju, kjer se žival giblje.
- V nekaj dneh se iz jajčec izležejo ličinke. Ličinke ne marajo svetlobe in se takoj zavlečejo v preproge in razpoke na tleh, kjer so lahko prisotne več mesecev. Ličinka se zabubi, iz bube pa se razvije odrasla bolha.

Boj proti bolham je težak, kajti le 5% bolh predstavljajo odrasle bolhe, ki so na živali, ostalih 95% predstavljajo razvojne oblike, ki živijo v vašem domu. Pri vašem veterinarju se pozanimajte za preparat, ki deluje proti bolham IN proti njihovim razvojnim oblikam na vaši živali ter okolju.

Klopi

Klopi so zunanji zajedavci in se hranijo s krvjo gostitelja. Če je žival napadlo večje število klopi, lahko ta postane anemična zaradi večje izgube krvi. Okuženi klopi prenašajo povzročitelje številnih hudih obolenj iz ene živali na drugo (borelioza, erlihioza, babezioza). Klopne bolezni so hude, njihovo zdravljenje pa težko in dolgotrajno, mnogi so primeri s smrtnimi izidi.

Garje

Obstajajo številne vrste povzročiteljev garij – garjavcev (*Sarcoptes*, ušesne garje, ...). Povzročajo številne spremembe na koži in druge znake, ki so lahko življenjsko ogrožajoči, poleg tega so zelo nalezljive.

Črevesna glista

Toxocara je 10-18 cm dolga glista, ki pri mladičih povzroča verminozno pljučnico, zaostanek v rasti, zmanjšano vzdržljivost, dlako slabe kvalitete, povečan in boleč trebuh, bruhanje odraslih zajedavcev in tudi smrt zaradi zamašitve črevesja. Te vrste parazit se prenaša tudi na človeka. Mladiči so v glavnem vsi okuženi z notranjimi zajedavci, zato je doslednost pri odstranjevanju le-teh še posebej pomembna.

Trakulja

Pri psih in mačkah poznamo več vrst trakulj. Psi psih najpogosteje najdemo *Dipylidium caninum*, ki jo najdemo tudi pri mačkah, sicer pa se pri mačkah najpogosteje pojavljajo trakulje iz rodu *Taenia*. Vmesni gostitelj in prenašalec *Dipylidium caninum* so bolhe in uši. Z zatiranjem bolh torej zmanjšamo možnost okužbe. Vmesni gostitelj trakulje *Taenia taeniformis* pa so glodavci. Poleg teh vrst trakulj, je pri psu in mački moč najti tudi trakulje iz vrste *Echinococcus*. Okužbe s temi trakuljami so pogoste pri prehrani s surovim okuženim mesom oz. živalskimi ostanki.

Trakulje bomo prepoznali po odrivkih, ki so veliki kot riževo zrno in jih pogosto opazimo na dlaki okrog zadnjične odprtine.

Srčna glista

Dirofilaria immitis je parazit psov, mačk in dihurjev, redkeje tudi človeka, ki povzroča bolezen imenovano dirofilarioza. Je nitast zajedavec, pogost na ogroženih območjih, kjer prebivajo komarji. Med najbolj rizične predele v Sloveniji spada slovensko primorje, pogost pa je tudi na tujem – na Hrvaškem (Istra, južna Dalmacija), v Italiji, Španiji in drugod.

Z mesta pika komarja potuje Dirofilarija po krvnem obtoku do srca v obliki ličinke imenovane mikrofilarija. V srcu se iz ličinke nato razvijejo odrasli zajedavci dolžine približno 20 cm. Mikrofilarije lahko v krvnem obtoku preživijo 2 do 18 mesecev.

Okuženi psi in mačke imajo povišano temperaturo, se hitro utrudijo, so apatični, drgetajo, težko dihajo, hujšajo in kašljajo. V izkašljani vsebini lahko opazimo kri, lahko pa tudi bruhajo. Če je zajedavec veliko, lahko zamašijo vitalne žile, kar pripelje do pogina živali. Dirofilarija se diagnosticira z mikrosposkim dokazovanjem, odrasli zajedavci pa z rentgenskim slikanjem srca in pljuč.

Nanašanje ustreznih preparatov

Obe vrsti zajedavcev, torej notranje in zunanje se odstranjuje z ustreznimi preparati, ki jih dobite pri veterinarju, ki bo tudi presodil, katera vrsta preparata je primerna za vašega hišnega ljubljence. Za odstranjevanje zunanjih zajedavcev so se, kot najbolj učinkovite, izkazale ampule, ki jih nanašate na kožo. Za odstranjevanje notranjih zajedavcev obstajajo različne vrste tablet, za bolj zahtevne mačke, pri katerih je vstavljanje tablet oteženo, pa se da dobiti tudi ampula. Pomembno je redno odstranjevanje vseh vrst zajedavcev, saj lahko ti povzročajo različne bolezni, ki so vašemu ljubljencu lahko življenjsko nevarne.